

dit kostbare brok historisch leven, dat misschien tot nog toe onvoldoende opgemerkt is. En het is de opmerkzaamheid ten volle waard! *)

Het valt mij vooral op, dat hier een menschengeslacht leeft, dat in zijn verschijning waardigheid en adel tentoonspreidt. De gansche levensverschijning hier is als een schoone harmonie zonder verstoring, als een symphonie zonder dissonant. Ik bedoel: het is een kunst-schepping en bezit het harmonische dat kunstscheppingen eigen is. Er gaat een groote bekoring uit van al de vormen die deze beschaving geschapen heeft. Alles wat deze mensen doen is, al de dingen uit hun omgeving zijn vol artistieke bekoring. De kleederdracht, bij den man eenvoudig en sober, bij de vrouw rijker, prachtvoller, is zuiver van kleur en vorm en schept den mensch tot een schoone figuur. Zoowel de voor de hoogtijden getooide vrouw, als die in haar dagelijksche boerenwerk is een verschijning van een zuivere, schilderachtige schoonheid. En de huisjes en de groepeerings der huisjes zijn een rijke variatie van bevallige vormen en lijnen. Waar de schilder ook elders veel schoonheid aantreft weliswaar, maar moeite kan hebben om een waardige combinatie of groep voor een goede compositie te vinden, vooral in de omgeving der menschen, de huizen, de gebouwen, daar vindt hij hier honderd verschillende schilderachtige hoekjes en gezichten. Ik heb vaak getracht om in de gemiddelde moderne woning, hoofdzakelijk gebouwd in de vorige eeuw, eenige aantrekkelijkheid en architectonische schoonheid te ontdekken, eenige zuivere vertolking te vinden en ik vond ook wel iets, doch er is zoo weinig, dat bewondering, geestdrift afdwingt. Maar hier ben ik overrompeld door een spontane bewondering. Er zijn nauwelijks voorbeelden te vinden, voor zoover ik beoordeelen kan, waar de stijfheid en de hoekigheid van het vierkante, zware gebouw en der muurvlakte zoozeer door een losse bevalligheid van uitbouwingen en gebroken daklijn en helderleurige luiken en deuren gebroken wordt en omgeschapen tot een bekoorlijk „romantisch” geheel.

Dit land is bijna zonder eenig natuurschoon. Het is van oorsprong een volkomen eentonige kale grasvlakte. Dus een landschap dat aan den mensch weinig kans biedt in de bebouwing en bewoning van dien grond iets moois voort te brengen. En juist hier is een dorp ontstaan, zoo verrukkelijk mooi, als men zelden aantreft. Door een verwonderlijk-zuivere en compositorische groepeerings van de prachtig-zuivere huisjes, met de heldere blinkende groene, roode en paarse kleurvlakken der luiken en deuren en versierde dakranden, tusschen geboomte, hoofdzakelijk be-

*) De foto's waren moeilijk te verkrijgen, omdat de menschen ter plaatse bijna niet er toe over te halen zijn voor de lens te poseeren. Daarom en omdat uiteraard de foto een zwak middel is om weer te geven datgene wat in Staphorst treft en bekoort, n.l. de stemming, de levende atmosfeer, de schilderachtige sfeer, hebben de illustraties bij dit artikel een ondergeschikte beteekenis, hoewel zij als aanvulling der beschrijving dienst kunnen doen.